

Informe de la sessió Tarragona Matí
30 d'octubre de 2019

#SOMNIA

PROCÉS PARTICIPATIU XARXA ÒMNIA

Dinamització de la sessió i informe a càrrec de:

Sumari

1. Presentació del procés.....	4
2. Objectius generals del procés	5
3. Eixos del debat	5
4. Desenvolupament de la sessió.....	6
5. Participants	6
6. Conclusions del debat.....	8
7. Avaluació de la sessió.....	12
8. Imatges de la sessió	15

Dia: 30 d'octubre de 2019

Hora: 10.00h a 12:30h

Lloc: Casal Cívic Campclar – Tarragona. C/ Riu Llobregat s/n - Tarragona

1. Presentació del procés

La “Xarxa Òmnia” és un programa universal d'intervenció social, que utilitzant com a instrument les eines TIC, cerca millorar i afavorir, tant individual com col·lectivament, la inclusió i la vinculació de les persones a la comunitat.

Els objectius del programa Òmnia són: enfortir l'autonomia de les persones mitjançant l'ús de les TIC, desenvolupant les seves capacitats; afavorir la seva vinculació a la comunitat; i potenciar la seva inclusió social, millorant la seva ocupabilitat.

Aquest programa té una xarxa formada per 113 punts, que són espais amb personal dinamitzador, en els que les persones i entitats de l'entorn del punt poden fer ús de la tecnologia per a crear vincle, coneixement i experiències de relació. Mitjançant projectes que usen les TIC com a eina per a lluitar contra la exclusió social, els Punts Òmnia són espais de socialització i de trobada.

Aquest any 2019 es compleixen 20 anys del programa Òmnia i en aquest temps ha aconseguit consolidar-se i esdevenir un referent en els territoris on està ubicat. Al llarg d'aquests anys la societat i els barris han canviat les formes d'encarar els nous reptes socials: el protagonisme de la ciutadania en la millora dels barris s'ha convertit en un element imprescindible.

El programa Òmnia no ha estat aliè a aquests canvis i, per la seva proximitat a l'entorn, ha estat un observador privilegiat de la transformació dels barris. Els diferents actors que han participat al programa Òmnia al llarg d'aquests anys han estat una peça fonamental pel seu correcte funcionament i, sobretot, per la seva permanència en el temps.

El factor d'exclusió provocat pel coneixement digital insuficient pot afectar diverses persones i grups. Aquesta realitat fa que a Òmnia hi hagi una àmplia diversitat d'usuaris amb situacions i de procedència diferents, i aquests han de ser part activa del programa. L'espai Òmnia disminueix les diferències i n'afavoreix la normalització.

Volem aturar-nos per reflexionar al voltant del que el programa i els Punts Òmnia han treballat al llarg d'aquests anys i quins canvis han produït en les persones i els territoris, en definitiva, quin impacte han tingut.

A la vegada, volem també construir l'Òmnia del futur, adaptat a la nova realitat social i a l'evolució de les TIC, un Òmnia 4.0.

Per aconseguir-ho s'impulsarà, en col·laboració amb la Direcció General de Participació Ciutadana, un procés participatiu en el que tots els agents interessats: entitats gestores dels punts, personal dinamitzador, entitats i associacions del teixit social al voltant dels Punts Òmnia, els usuaris i les administracions vinculades al programa puguin reflexionar sobre el seu futur.

Hi ha projectades un total de 23 sessions territorialment distribuïdes que s'iniciïn l'11 de juliol i finalitzen el 30 d'octubre. En aquest període però, també es dinamitzarà el procés virtual a través de la plataforma participa.gencat.cat, per recollir aportacions en línia i es facilitarà un kit per al desenvolupament de sessions autogestionades.

2. Objectius generals del procés

- Adaptar el programa Òmnia a la nova realitat social i al nou entorn tecnològic. Per a això, aspirem a fer una diagnosi compartida amb tots aquells que formen part del programa.
- Adquirir aprenentatges per a aplicar a altres polítiques públiques de caràcter transversal.

3. Eixos del debat

El procés participatiu s'estructura al voltant de 4 grans eixos temàtics per donar resposta als objectius plantejats:

- **Línies de treball del programa Òmnia.** Per aconseguir els objectius del programa Òmnia, fins ara era clau potenciar l'aprenentatge, la inserció social i l'ús comunitari. Entenen que la correlació de les tres línies afavoria la inclusió social.
- **Rols dels actors del Programa Òmnia.** Definir els rols dels actors més implicats en el programa: dinamitzadors/es, entitats gestores, Administració Pública, usuaris, i treballar per l'apoderament de la ciutadania.
- **Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa.** La "Xarxa Òmnia" és un programa preventiu, socioeducatiu, comunitari i de suport a col·lectius amb major risc de vulnerabilitat. Per assolir aquests objectius el programa Òmnia utilitza la metodologia de la intervenció comunitària que, a través de la participació, el treball en xarxa i la transformació social busca la millora de la qualitat de vida de les persones i la construcció d'uns barris més acollidors i habitables. Com ha de relacionar-se el Punt Òmnia amb el seu entorn?
- **Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC.** El programa defineix les TIC com instrument per assolir una millor inclusió i les posa a disposició de les persones. Òmnia és un programa social que utilitza les TIC, però en sí mateixes no són finalistes. Després de 20 anys es referma aquest objectiu? Cal reorientar-lo? Les TIC milloren la vida de les persones? El binomi tècnic social marcarà l'èxit del futur?

4. Desenvolupament de la sessió

La sessió participativa compta amb la següent estructura:

- **Benvinguda** (10 minuts). Benvinguda i presentació dels objectius i del procés participatiu a càrrec del Sr. Àlex Para Vazquez, tècnic de la Generalitat de Catalunya i un dels responsables de la Xarxa Òmnia.
- **Treball en grups** (120 minuts). Espai de debat per grups on es debat sobre els eixos i les línies de treball del programa Òmnia.
- **Plenari i cloenda** (15 minuts). Posada en comú de les aportacions realitzades sobre els diferents agents que intervenen en el programa Òmnia. I cloenda de la sessió de treball.
- **Avaluació** (5 minuts). Valoració de la sessió participativa de manera individual mitjançant un qüestionari.

La dinàmica del debat està distribuït en dos espais (un espai per participants dels PO i un altre per tècnics i dinamitzadors) i en cadascun dels espais es debat sobre els diferents eixos: les línies de treball (aprenentatge, ocupabilitat i acció comunitària), els rol dels agents (el rol que tenen i el que hauria de tenir cadascun dels quatre agents implicats en el programa Òmnia: administració pública, entitats gestores, dinamitzadors/es i participants), la metodologia d'intervenció comunitària i el binomi TIC-social. Les persones participants, dividides en dos grups de treball conformats. Finalment, en la posada en comú, és la persona dinamitzadora la que exposa davant la resta de participants, quines han sigut les conclusions i aportacions realitzades l'espai de debat on ha estat present.

5. Participants

La sessió va comptar amb l'assistència de **11 persones (6 dones i 5 homes)**, representants de diferents perfils d'agents implicats en la Xarxa Òmnia; usuàries, dinamitzadores, representants d'entitats vinculades als Punts Òmnia i tècniques de l'Administració Pública.

En aquesta sessió hi van participar tant dinamitzadors/ores, com agents del territori així com participants del Programa. Aquesta diversitat de perfils de participants es visualitza en les propostes recollides.

Taula 1. Persones participants segons edat i sexe

Dones	6	55%
De 25 i fins a 35	1	9%
De 35 i fins a 45	1	9%
De 45 i fins a 55	2	18%
Més de 65	2	18%
Homes	5	45%
De 25 i fins a 35	1	9%
De 35 i fins a 45	1	9%
De 45 i fins a 55	1	9%
Més de 65	2	18%
Total general	11	100%

Taula 2. Persones participants segons l'organització de la qual provenen els participants

Punt Òmnia	10	91%
Entitat	1	9%
Total general	11	100%

Taula 3. Persones participants segons el tipus càrrec

Càrrec que ocupen els participants

Dinamitzador/a	5	45%
Participant Òmnia	4	36%
Personal tècnic	1	9%
Veí/veïna	1	9%
Total general	11	100%

6. Conclusions del debat

Eix 1: Les línies de treball del Programa Òmnia

Estat de la qüestió (diagnosi):

Positius:

Es valora molt positivament el PO en tant que espai on es generen relacions personals per a gent que està sola (vídues, jubilades, discapacitades mentals, amb dificultats familiars...). Es considera un dels elements importants dels punts Òmnia, ja que porta a participants a estructurar el temps, a conèixer gent... Els dos mesos de vacances es fan llargs sense poder anar a l'Òmnia.

S'agraeix a les persones dinamitzadores el fet de poder aprendre en funció dels ritmes de les participants, poc a poc. Es recalca que tenen molta paciència.

En relació a les línies de treball, en general es considera que les 3 línies actuals són força funcionals per als PO presents. Ocupabilitat és força significativa i funciona molt bé, aprenentatge és una línia molt àmplia on es pot encabir gran part de les formacions i tallers que es realitzen, i acció comunitària és el paraigua de tot. Tot i així, es considera que en ser únicament una forma interna de classificar les activitats, no és prioritari replantejar massa.

Propostes de futur:

	Aportacions
Replantejament de les línies de treball	- Afegir una nova línia de treball que incideixi en els valors que cal transmetre en relació a l'ús de les tecnologies, la funcionalitat de les TIC, la pedagogia i educació a les famílies sobre l'ús que en fan els i les joves. <i>(No hi ha consens, altres consideren que forma part d'Aprenentatge ja que la transmissió de valors és present en tot el que es programa).</i>
Ocupabilitat	- Mantenir la línia d'ocupabilitat, ja que en tots els PO presents hi ha molta demanda i és indispensable, en major o menor mesura en funció de l'edat de les persones participants. Tot i així, es considera que les persones participants d'aquesta línia ho són únicament de manera puntual, per motius laborals, i gairebé sempre vénen derivades.
Aprenentatge	- Promoure en totes les activitats que es programen la perspectiva de gènere, uns bons hàbits comunicatius, uns valors de bon ús de les tecnologies i les xarxes socials, amb seguretat i consciència. Es tracta d'una filosofia de treball que hauria de ser compartida per tots els PO. Un tarannà implícit en totes les activitats.
Eina de gestió interna	- Millorar l'eina de gestió per tal que les tres línies de treball no siguin autoexcloents. D'aquesta manera es podria definir millor les accions que es programen d'una manera no tant encaixonada. - Assegurar que la fulla d'inscripció sigui més coherent i funcional

	<p>amb el es vol obtenir: mateixos indicadors que en el formulari del programa (es demana informació que no han demanat prèviament als participants).</p> <ul style="list-style-type: none"> - A l'hora de definir les eines de gestió, els formularis d'inscripció cal millorar-los a través de treball col·laboratiu entre Programa Òmnia i les persones dinamitzadores. Ja es fa bastant, però cal fer-ho sempre que s'apliquin noves millores.
Formacions	<ul style="list-style-type: none"> - Poder realitzar sessions de més d'1 hora, ja que moltes vegades es queden curtes. Es proposa 1,5 o 2h a la setmana. - Preveure diferents nivells de coneixement / formació, també per a usuaris nous i per habituals. - Oferir formacions de Fulls de càlcul - Satisfer interès d'aprendre entorn Windows, no només Linux. - Disposar de guies o apunts de les formacions per tal que les persones participants puguin recordar allò que han après i practicar fora del PO.

Eix 2: Rols dels actors del Programa Òmnia

Propostes de futur:

Actors vinculats als PO	Possibles propostes de millora en relació a les tasques i situació actual
Entitats gestores	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir suport i acompanyament als PO i finançament quan es requereixi. - Ha de fer una tasca d'acompanyament i de prospecció de recursos del territori i oferir a la pers dinamitzadora la informació. - Cal millorar el local de l'AV Riu Clar (Punt Òmnia) està brut, deixat i sense calefacció.
Dinamitzadors i dinamitzadores	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir formacions programades amb antelació, per tal que les persones dinamitzadores puguin organitzar-se per assistir sense haver de cancel·lar activitats. - Tenir en compte en aquestes formacions també la mobilitat, que no siguin sempre a Barcelona - Oferir formacions a persones dinamitzadores que potenciïn tant el perfil tecnològic, com el perfil pedagògic i social.
Participants i usuàries	<ul style="list-style-type: none"> - Demanen poder tenir o conèixer el programa de formació amb temps per poder-se organitzar i prioritzar les formacions que més els interessin.

Eix 3: Metodologia d'intervenció comunitària i treball en xarxa

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Relació amb els recursos i la realitat del territori	<ul style="list-style-type: none"> - Organitzar reunions amb totes les entitats i els agents socials i comunitaris del territori per tal d'aportar informació sobre la tasca que es fa al PO, per apropar aquesta oportunitat d'aprenentatge a més gent que encara no el coneix. P. ex. AAVV, Centres Cívics, etc. - Promoure presència en taules i espais de treball transversal del territori, ja sigui dinamitzadors de manera individual, o a través de grups de diverses persones dinamitzadores de la zona. - Realitzar més accions conjuntes, ja sigui accions en un sol punt (p.ex. festes de final de trimestre), o accions descentralitzades d'un mateix projecte. - Crear un banc de recursos amb comunicació bidireccional sobre què fa cada recurs per tenir més marge d'acció a l'hora de derivar persones amb necessitats específiques (p.ex. coneixement de la llengua, prèvia a l'alfabetització digital).
Xarxa Òmnia integrada	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar una major relació entre PO del mateix territori, per disminuir aquesta sensació de solitud o abandonament - Recuperar les trobades territorials - Repensar una fórmula alternativa als fòrums interns d'Òmnia, que puguin facilitar el fet de compartir recursos, idees, experiències. No va funcionar ja que requeria d'una figura de gestió d'aquests fòrums. Cal buscar alternativa, ja que seria una eina molt potent i necessitada per les persones dinamitzadores.

Eix 4: Lluitar contra l'exclusió social a través de l'ús de les TIC

Propostes de futur:

Idea principal / temes /línies	Aportacions
Renovació d'equips i espais	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir una connexió WIFI potent, ja que un ADSL 8M no dona per dotar de connexió a diversos mòbils, i dificulta pensar o programar activitats. - Disposar de tauletes per tal de poder programar formacions més adaptades a les noves necessitats. Es destaca que els

	<p>cursos de mòbil funcionen molt bé, i el de les tauletes també es preveu un èxit.</p>
TIC i inclusió social i xarxes relacionals	<ul style="list-style-type: none">- Potenciar el binomi pedagògic i tecnològic, ja que es considera imprescindible. Amb aquest objectiu cal oferir formacions específiques a dinamitzadores per reforçar aquests dos perfils.- Fer trobades intergeneracionals entre joves i gent gran, per tal de generar un espai d'intercanvi i d'aprenentatge mutu.

7. Avaluació de la sessió

Perfil de les persones que han realitzat l'avaluació:

Lloc de Naixement	Dona	Home	Total
Catalunya	5	2	7
Total general	5	2	7

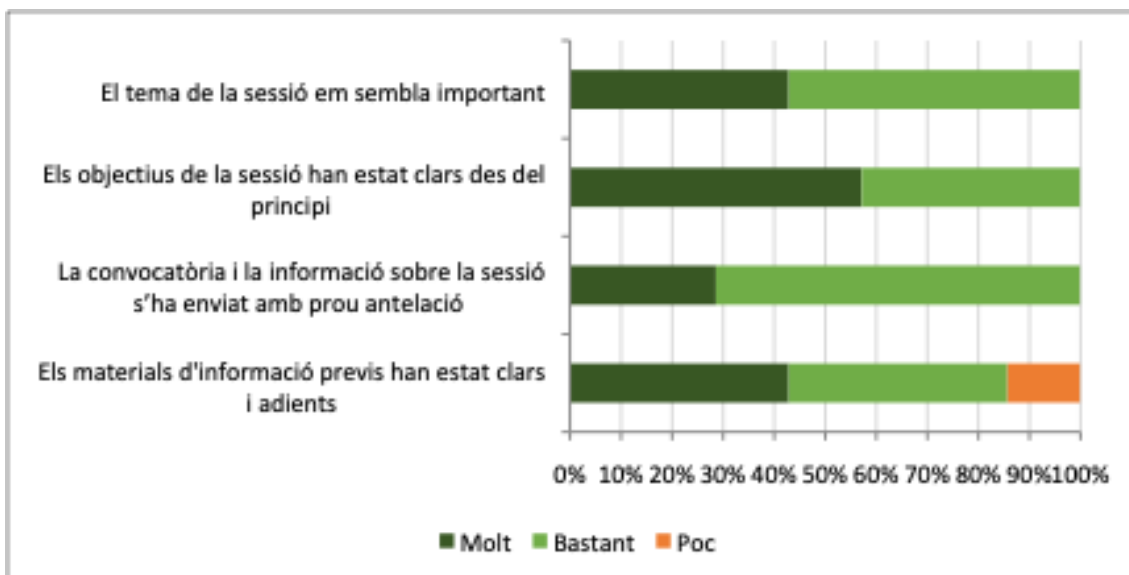
Municipi de residència	Dona	Home	Total
Tarragona	3	2	
Sant Pere i Sant Pau	1		
NS/NC	1		
Total general	5	2	7

Situació laboral	Dona	Home	Total
Jubilat/da o pensionista	1	1	2
Treballa	4	1	5
Total general	5	2	7

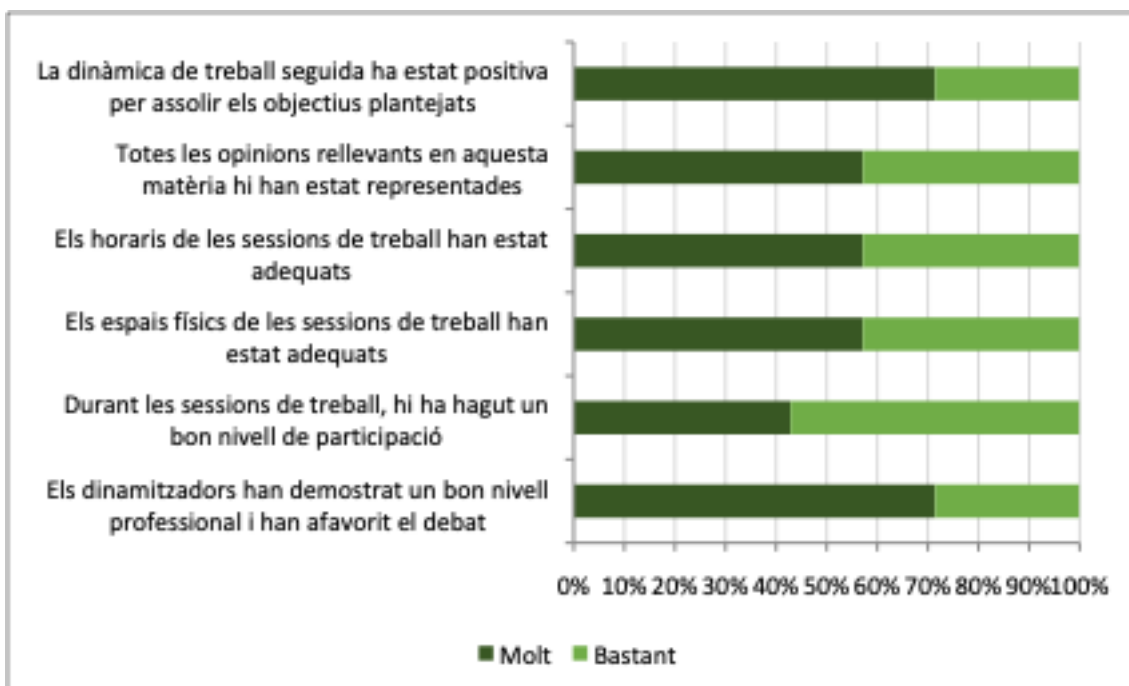
Sector	Dona	Home	Total
Salut, educació i serveis socials	2	1	3
NS/NC	3	1	4
Total general	5	5	17

Nivell d'estudis	Dona	Home	Total
ESO, EGB, Batxillerat elemental	1		1
FP Grau Mltjà	1		1
FP Grau Superior	1	1	2
Màster, llicenciatura i doctorat	2		2
NS/NC		1	1
Total general	5	2	7

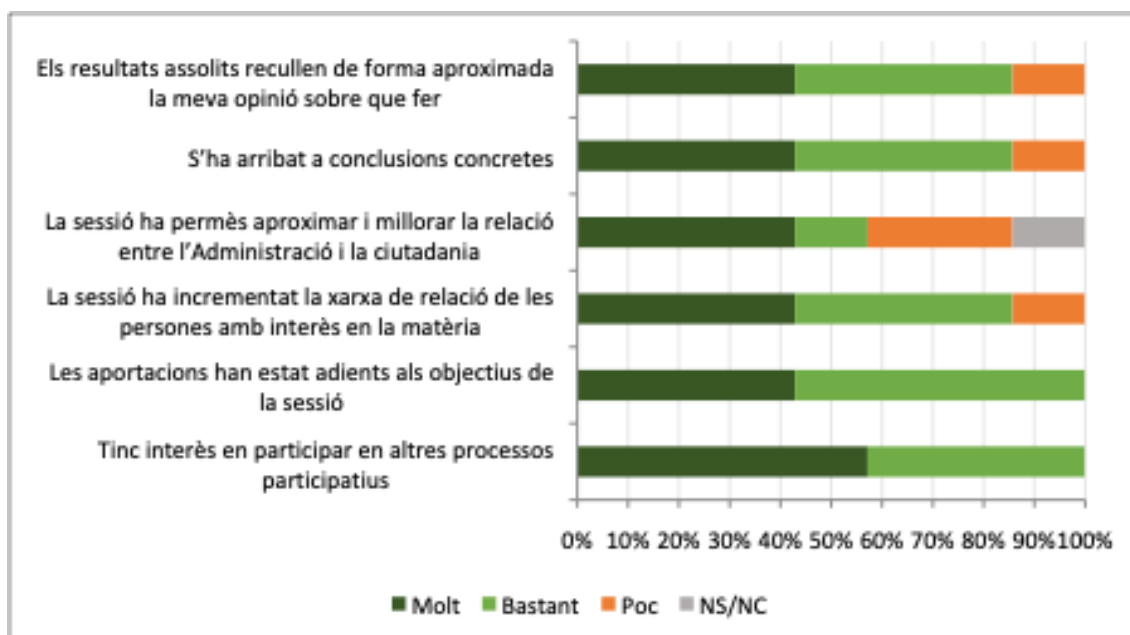
Gràfic 1. Valoració sobre la preparació de la sessió

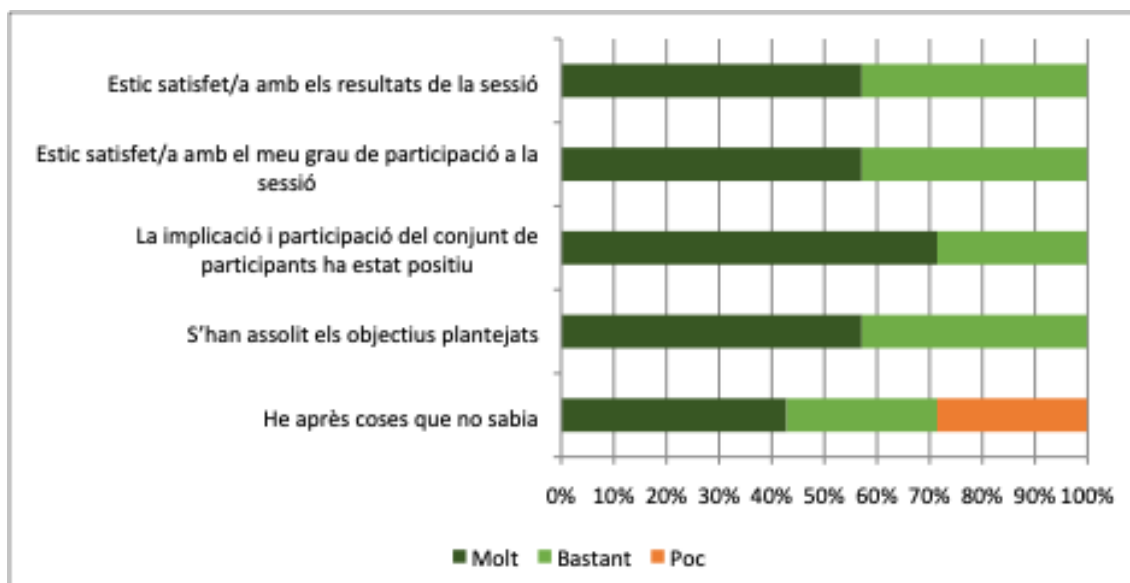
Gràfic 2. Valoració sobre l'execució de les sessions informatives i els tallers participatius

Gràfic 3. Valoració sobre les expectatives respecte dels resultats de la sessió

Gràfic 4. Valoració general

Mitjans pels quals s'han assabentat de la convocatòria	
A través de la Generalitat de Catalunya	1
A través de la meva entitat	11
A través de la meva entitat; A través d'internet	1
A través de la meva entitat; a través d'internet; a través de l'ajuntament	1
A través de l'Ajuntament	3
A través de la Generalitat de Catalunya	1
Total general	17

8. Imatges de la sessió

